

Stimuleringssubsidie palliatieve zorg ronde 5: SigMa

Datum geplaatst: 3 september 2024

Start indienen subsidieaanvraag: 11 november 2024, 14.00 uur

Deadline: **15 november 2024, 14.00 uur**. **Let op: Mogelijk sluit de indienperiode eerder. Zie paragraaf 4.1 van deze subsidieoproep voor meer informatie.**

Inhoud

1. Samenvatting	1
2. Doel subsidieoproep.....	1
3. Voorwaarden en verplichtingen.....	2
3.1. Voorwaarden	2
3.2. Wie kunnen er aanspraak maken op subsidie?	2
3.3. Samenwerking en bijdrage van derden	2
3.4. Welk bedrag kunt u aanvragen?.....	3
3.5. Praktische voorwaarden	3
3.6. Verplichtingen	3
4. Beoordeling en prioriteitstelling	3
4.1. Beoordelingsprocedure	3
4.2. Beoordelingscriteria	4
4.3. Prioriteitstelling	4
5. Indienen subsidieaanvraag	5
5.1. Indienen via Mijn ZonMw	5
5.2. Tips	6
5.3. Verklaring akkoord indienen subsidieaanvraag.....	6
5.4. Inhoudelijke vragen	6
5.5. Technische vragen	7
5.6. Downloads en links.....	7
Bijlagen	7
Bijlage A. Informatie SigMa-methodiek	8
Bijlage B. Instructie begroting	12

1. Samenvatting

Wie kan indienen?

In deze subsidieoproep kunnen Nederlandse zorginstellingen die verpleeghuiszorg bieden, samenwerkingsverbanden van Nederlandse zorginstellingen of zorgnetwerken die verpleeghuiszorg bieden, aanspraak maken op stimuleringssubsidie.

Waarvoor kunt u stimuleringssubsidie aanvragen?

Deze subsidieoproep is ronde 5 van de stimuleringssubsidie 'Implementeren in de palliatieve zorg'. In ronde 5 kunnen zorgorganisaties een stimuleringssubsidie aanvragen, die hen ondersteunt bij activiteiten voor de implementatie en borging van de SigMa-methodiek, een methode voor het lokaal verbeteren van de palliatieve zorg in verpleeghuizen. Zie [bijlage A](#) van de subsidieoproep voor meer informatie over de SigMa-methodiek.

Wat kunt u aanvragen?

Subsidieaanvragers kunnen maximaal € 35.000,- aanvragen voor een looptijd van maximaal 18 maanden. Zorgkosten zijn niet subsidiabel. Instructies specifiek voor deze subsidieronde voor het invullen van de begroting staan in [bijlage B](#) van de subsidieoproep. Deze subsidieoproep volgt het principe 'wie het eerst komt, het eerst maalt'. Subsidieaanvragen die voldoen aan de beoordelingscriteria komen in aanmerking voor stimuleringssubsidie, mits het subsidieplafond nog niet is bereikt.

Wanneer

Datum subsidieoproep geplaatst	3 september 2024
Online informatiebijeenkomst	30 september 2024 15.30-17.00 uur
Start indienen subsidieaanvragen	11 november 2024 14.00 uur
Deadline indienen subsidieaanvragen*	15 november 2024 14.00 uur
Indien van toepassing: aanvragers krijgen de mogelijkheid om vragen te beantwoorden (wederhoor)	1 week in de periode eind november 2024 – medio/eind december 2024
Besluit	uiterlijk medio januari 2025
Uiterlijke startdatum	2 maanden na besluit

***Let op: Mogelijk sluit de indienperiode eerder. Zie paragraaf 4.1 van deze subsidieoproep voor meer informatie.**

2. Doel subsidieoproep

SigMa-methodiek

Deze subsidieoproep is ronde 5 van de stimuleringssubsidie 'Implementeren in de palliatieve zorg'. In ronde 5 kunnen zorgorganisaties een stimuleringssubsidie aanvragen, die hen ondersteunt bij de implementatie en borging van de SigMa-methodiek: een methode voor het lokaal verbeteren van de palliatieve zorg in verpleeghuizen. Zorgmedewerkers gaan samen op zoek naar ondersteunende instrumenten die aansluiten bij hun behoeften en wensen. De SigMa-methodiek zorgt voor een verbetering van de signalerende en markerende rol van zorgmedewerkers in verpleeghuizen. Hiermee is het een belangrijke stap in het verbeteren van palliatieve zorg. Zie voor meer informatie over de SigMa-methodiek [bijlage A](#) van deze subsidieoproep. Hierin leest u wat de methodiek precies inhoudt en wat randvoorwaarden voor implementatie zijn.

Achtergrond

Het ZonMw-programma Palliantie II heeft als doel de kwaliteit van leven voor mensen die ongeneeslijk ziek zijn en hun naasten te behouden of te verbeteren. Het programma bouwt verder op de opgedane kennis en ervaring uit het voorgaande programma *Palliantie. Meer dan zorg* en legt het accent op het bundelen van kennis en het (door)ontwikkelen, implementeren en opschalen van kansrijke resultaten. Gezien de raakvlakken in doelstellingen bundelen wij met Palliantie II en Stichting Palliatieve Zorg Nederland (Stichting PZNL) met het Nationaal Programma Palliatieve Zorg II (NPPZII) onze krachten, en werken wij samen om zorgorganisaties te ondersteunen.

Met de stimuleringssubsidie 'Implementeren in de palliatieve zorg' stimuleren wij de implementatie en opschaling van kansrijke interventies en/of hulpmiddelen in de palliatieve zorg. Dit zijn interventies en

hulpmiddelen met een planmatige en doelgerichte aanpak, die voldoende onderbouwd en daarom potentieel implementeerbaar zijn.

Gedurende de gehele looptijd van het NPPZII kunnen zorgorganisaties rekenen op ondersteuning van Stichting PZNL in de vorm van een leerwerkplatform. Het Leerwerkplatform is een omgeving waar projectleiders, projecteigenaren en experts vanuit Stichting PZNL met elkaar in contact komen. Het gemeenschappelijke doel is het creëren van verbinding door inzichten te delen voor het optimaal uitvoeren van een implementatieproject. Door kennis en ervaringen te delen leren deelnemers van én met elkaar wat de implementatie en borging van deze projecten bevordert.

Het Leerwerkplatform bestaat uit 3 onderdelen:

- Fysieke bijeenkomsten, zoals een kick off voor nieuwe projecten en een jaarlijkse werkconferentie.
- Online bijeenkomsten, zoals inhoudelijke webinars en intervisiebijeenkomsten.
- Het digitale platform. Gebruik makend van het programma Basecamp, zijn voor verschillende onderwerpen en thema's (zoals implementatie) 'tegels' aangemaakt, waarbinnen de deelnemers vragen kunnen stellen en ervaringen met elkaar kunnen delen. Op deze manier wordt de opgedane kennis en ervaringen geborgd.

De bijeenkomsten vinden ongeveer eens in de 2 maanden plaats en duren doorgaans 2 uur. Aan de bijeenkomsten mogen ook betrokken zorgverleners en andere projectleden deelnemen.

3. Voorwaarden en verplichtingen

Bij het aanvragen van subsidie bij ZonMw zijn er rechten, voorwaarden en verplichtingen om rekening mee te houden. Deze volgen uit de [Algemene wet bestuursrecht \(Awb\)](#). Titel 4.2 van de Awb bevat specifieke bepalingen die van toepassing zijn op ZonMw-subsidies. Daarnaast zijn de ZonMw-[Algemene subsidiebepalingen](#) van toepassing.

3.1. Voorwaarden

Een subsidieaanvraag komt uitsluitend voor subsidie in aanmerking indien het project aan de volgende voorwaarden voldoet:

- Het project gaat over de voorbereiding, implementatie en borging van de SigMa-methodiek: een methode voor het lokaal verbeteren van de palliatieve zorg in verpleeghuizen. In deze subsidieoproep verlenen we geen subsidie voor de ontwikkeling, evaluatie en/of implementatie van andere interventies.
- De subsidieaanvrager ontving niet al eerder subsidie (van ZonMw of een andere subsidieverlener) voor de implementatie van de SigMa-methodiek op de locatie waar deze subsidieaanvraag betrekking op heeft.
- Er wordt voldaan aan de beoordelingscriteria zoals deze staan beschreven onder [paragraaf 4.2](#).

Aan het einde van het traject dienen de organisaties een beknopt eindverslag in. ZonMw levert hiervoor een format aan.

3.2. Wie kunnen er aanspraak maken op subsidie?

Nederlandse zorginstellingen (zie artikel 5 van de [Wet toelating zorginstellingen](#)) die verpleeghuiszorg bieden, samenwerkingsverbanden van Nederlandse zorginstellingen of zorgnetwerken die verpleeghuiszorg bieden, kunnen aanspraak maken op stimuleringssubsidie.

Bij een samenwerkingsverband treedt 1 van de partijen op als hoofdaanvrager, de overige projectpartners kunnen participeren als mede-aanvrager. De hoofdaanvrager dient namens het samenwerkingsverband de subsidieaanvraag in. Een zorginstelling mag slechts 1 subsidieaanvraag voor deze subsidieronde indienen. Zo heeft iedere zorginstelling de kans om mee te doen.

3.3. Samenwerking en bijdrage van derden

ZonMw stimuleert samenwerking tussen en deelname van partijen. Daarbij geldt dat geen subsidie wordt verstrekt als afspraken leiden of kunnen leiden tot het verlenen van onrechtmatige staatssteun of als daardoor niet aan de ZonMw-[Algemene subsidiebepalingen](#) of voorwaarden van de subsidieoproep kan worden voldaan.

Uit de subsidieaanvraag en begroting moet duidelijk naar voren komen:

- Met welke partijen u samenwerkt. Beschrijf per partij op welke manier deze actief bijdraagt aan het project; dit zijn in elk geval partijen die op de begroting voorkomen als een partij die aanspraak wenst te maken op een deel van de subsidie. Ook partijen die voor eigen rekening en risico actief bijdragen, maken onderdeel uit van de samenwerking.
- Met welke partij(en) u een sponsorovereenkomst aangaat en wat de in-natura of geldelijke bijdrage is.
- Welke partijen u inhuurt of indien dit nog niet bekend is, voor welke activiteiten wordt voorzien dat dit door derden zal worden uitgevoerd en de daarvoor te maken kosten (inclusief btw). Zie voor meer informatie en de voorwaarden voor inhuur/opdracht de ZonMw-webpagina [Subsidies en Samenwerking/bijdragen van derden](#).

3.4. Welk bedrag kunt u aanvragen?

In deze subsidieronde kunnen subsidieaanvragers maximaal € 35.000,- aanvragen voor een looptijd van maximaal 18 maanden. Zorgkosten zijn niet subsidiabel.

Het totale beschikbare subsidiebudget in deze subsidieronde bedraagt € 500.000,-.

3.5. Praktische voorwaarden

Houd bij het schrijven en indienen van de subsidieaanvraag rekening met de volgende punten:

- Schrijf uw subsidieaanvraag in het Nederlands.
- Let bij het schrijven van uw subsidieaanvraag op de beoordelingscriteria (zie [paragraaf 4.2](#) van deze subsidieoproep).
- De subsidieaanvraag dient u in via het aanvraagformulier in Mijn ZonMw. Zie voor meer informatie over (het indienen van) het aanvraagformulier [paragraaf 5.1](#) van deze subsidieoproep. In het aanvraagformulier voegt u de volgende verplichte bijlage toe: het projectvoorstel in PDF. U gebruikt dit [verplichte format](#).
- Het is daarnaast verplicht om bij het aanvraagformulier een begroting in PDF toe te voegen met specificatie van de kosten en daarvoor het [ZonMw-begrotingsformat](#) te gebruiken. Let hierbij op:
 - Instructies specifiek voor deze subsidieronde voor het invullen van de begroting staan in [bijlage B](#) van deze subsidieoproep.
 - Voor de meeste aanvragers is het format voor 'Overige Instellingen' van toepassing. Neem bij het invullen van de begroting de toelichting in tabblad 2 van het ZonMw-begrotingsformat voor 'Overige Instellingen' goed door.
 - Een kostenpost 'onvoorziene kosten' is niet subsidiabel.
 - Met de stimuleringssubsidie kunt u maximaal € 35.000,- aan subsidie ontvangen. Indien het bedrag op de begroting hoger is dan € 35.000,-, dient u het restant zelf of door andere organisaties te financieren en onder de post 'eigen bijdrage' op te nemen.
 - Zorg dat u alle kolommen van de begroting op 1 pagina weergeeft en niet de laatste kolommen op een volgende pagina vallen. Anders kan de begroting niet worden beoordeeld. Tip: om de begroting goed in PDF te laten passen, kunt u via 'Afdrukken' en dan 'Microsoft Print to PDF' de marges aanpassen naar 'smal', de afdrukstand naar 'liggend', en schaalopties naar 'Alle kolommen passend maken voor 1 pagina'. Ook kunt u bij 'Opslaan als Adobe PDF' aanvinken 'aanpassen aan papierbreedte'.
- Andere bijlagen dan het projectvoorstel en de begroting nemen we niet mee in de beoordeling van uw subsidieaanvraag.

3.6. Verplichtingen

Verplichtingen zijn van toepassing wanneer u een subsidie krijgt toegekend. Hiervoor volgt ZonMw de ZonMw-[Algemene subsidiebepalingen](#).

4. Beoordeling en prioriteitstelling

4.1. Beoordelingsprocedure

Indienen

Het is mogelijk om subsidieaanvraag in te dienen vanaf 11 november 2024 14.00 uur. De deadline voor het indienen is uiterlijk **15 november 2024, 14.00 uur**.

Wie het eerst komt, eerst maalt

Subsidieverstreking vindt plaats op volgorde van binnenkomst van de subsidieaanvragen. Dit is de datum en het tijdstip waarop de subsidieaanvraag compleet (zie ontvangstcheck) is ingediend. Overstijgt het aantal subsidieaanvragen dat in aanmerking komt voor de stimuleringssubsidie het beschikbare budget ruimschoots? Dan kunnen we ervoor kiezen om de indienperiode eerder dan de deadline te sluiten. Dit vermelden we op onze website in de samenvatting van de subsidieoproep. Als er meerdere subsidieaanvragen worden ingediend op de dag dat het subsidieplafond wordt bereikt, dan bepaalt het tijdstip van registratie in Mijn ZonMw de volgorde. De subsidieoproep is dus volgens het principe 'wie het eerst komt, het eerst maalt'. Wij raden u daarom ook aan om de subsidieaanvraag vooraf zo goed mogelijk voor te bereiden.

Ontvangstcheck

Bij binnenkomst van de subsidieaanvragen bekijken ZonMw-medewerkers of de aanvragen compleet zijn. Als de subsidieaanvraag incompleet is, krijgt de aanvrager de gelegenheid om dit (indien mogelijk) te herstellen.

Let op: *Indien de subsidieaanvraag tijdelijk incompleet was en hierdoor opnieuw is opengesteld, geldt voor de volgorde van binnenkomst de datum waarop de subsidieaanvraag opnieuw is ingediend.*

Beoordeling

Op verzoek van de programmacommissie Palliantie II beoordelen ZonMw-medewerkers of de aanvragen voldoen aan de beoordelingscriteria (zie [paragraaf 4.2](#) van deze subsidieoproep). Ieder criterium wordt beoordeeld met *voldoet wel/voldoet niet*. Subsidieaanvragen die voldoen aan de beoordelingscriteria komen in aanmerking voor subsidie als het subsidieplafond nog niet is bereikt. Indien minstens 1 van de beoordelingscriteria wordt beoordeeld met *voldoet niet*, dan leidt dit automatisch tot het oordeel *voldoet niet*. In dat geval krijgen aanvragers eenmalig de kans om vragen te beantwoorden (wederhoor) voordat er een definitief besluit wordt genomen.

U ontvangt uiterlijk medio januari 2025 bericht over het subsidiebesluit.

4.2. Beoordelingscriteria

ZonMw, in samenspraak met de programmacommissie van Palliantie, beoordeelt de subsidieaanvragen op de onderstaande beoordelingscriteria:

- De subsidieaanvraag richt zich op de SigMa-methodiek.
- Uit de subsidieaanvraag blijkt waarom u de SigMa-methodiek wilt implementeren en borgen in uw organisatie.
- Uit de subsidieaanvraag blijkt dat alle randvoorwaarden aanwezig zijn om SigMa te implementeren. Zie [bijlage A](#) voor de randvoorwaarden voor implementatie.
- In de subsidieaanvraag staat duidelijk beschreven wat de doelstelling(en) van het project zijn.
- Uw plan van aanpak is helder en concreet. U beschrijft bij welke teams u SigMa implementeert, welke belemmeringen en kansen u bij de implementatie verwacht en hoe u hiermee omgaat. Ook beschrijft u hoe u ervoor zorgt dat de gekozen instrumenten blijvend worden gebruikt.
- Uit de subsidieaanvraag blijkt dat het project haalbaar is.
- Uit de subsidieaanvraag blijkt dat er op alle niveaus (werkvloer, management, bestuur, patiënten en of naasten) draagvlak is voor de implementatie van de interventie.
- De mensen in de projectgroep hebben de juiste expertises voor het uitvoeren van het project.
- In de begroting bij de subsidieaanvraag zijn de kosten voor de activiteiten uitgewerkt, passend bij de opzet van het project.

Deze beoordelingscriteria komen ook terug in het [format projectvoorstel](#).

Wij raden u aan de tips over implementatie en de onderdelen van een implementatieplan op [onze website](#) te gebruiken.

4.3. Prioriteitstelling

Subsidieaanvragen beoordelen wij op volgorde van ontvangst. Dit houdt in dat het ZonMw-bureau beoordeelt of de subsidieaanvraag wel of niet voldoet aan de beoordelingscriteria. Subsidieaanvragen die voldoen aan de beoordelingscriteria komen in aanmerking voor subsidie als het subsidieplafond nog niet bereikt is.

Let op: De datum van ontvangst betreft de datum en tijd waarop de subsidieaanvraag compleet is ingediend. Wanneer de subsidieaanvraag tijdelijk incompleet is en hierdoor opnieuw is opengesteld, betreft de datum waarop de subsidieaanvraag opnieuw is ingediend de definitieve ontvangstdatum.

5. Indienen subsidieaanvraag

5.1. Indienen via Mijn ZonMw

Uitsluitend de hoofdaanvrager kan een subsidieaanvraag indienen via ons online-indiensysteem ([Mijn ZonMw](#)). Sluitingsdatum voor het indienen van een subsidieaanvraag is **15 november 2024, om 14.00 uur**. Let op: Mogelijk sluit de indienperiode eerder. Zie [paragraaf 4.1](#) van deze subsidieoproep voor meer informatie.

Het gehele tijdpad voor deze subsidieronde kunt u [hier](#) zien.

Het aanvraagformulier in Mijn ZonMw is vanaf 11 november 2024, 14.00 uur beschikbaar en bestaat uit de volgende 6 tabbladen waarin wij ruwweg het volgende vragen.

Tabblad 1. Algemene gegevens

Hier vult u in ieder geval algemene projectdetails en persoonsgegevens van de verplichte projectgroepleden in. Bij de algemene gegevens gaat het onder andere om een projecttitel (korte projecttitel van maximaal 80 tekens), geplande startdatum, geplande looptijd, het projecttype (implementatieproject), et cetera. Verplichte projectgroepleden zijn de hoofdaanvrager, een projectleider/penvoerder (dit kan dezelfde persoon zijn als de hoofdaanvrager) en een bestuurlijke verantwoordelijke.

Tabblad 2. Overige projectgroepleden

Hier vult u indien van toepassing de persoonsgegevens van overige projectgroepleden in. Dit geldt alleen als u eerder in het aanvraagformulier heeft gekozen voor 'extra projectgroepleden'.

Tabblad 3. Samenvatting

Hier vult u in ieder geval een Nederlandstalige publiekssamenvatting in en geeft u minimaal 1 maar maximaal 5 trefwoorden op die van toepassing zijn op het project (bijvoorbeeld: SigMa, verpleeghuis, signalering, markering).

Voor deze publiekssamenvatting gelden de volgende richtlijnen:

Schrijf de samenvatting in eenvoudige taal, gebruik maximaal 1500 tekens en onderstaande koppen. Deze samenvatting is bedoeld voor een breed geïnteresseerd publiek met verschillende achtergronden. Klik [hier](#) voor schrijftips en richtlijnen.

- Aanleiding/achtergrond (max 75 woorden)
 - Omschrijf kort en krachtig de aanleiding/achtergrond van het project.
 - Geef de context van het project weer, denk hierbij aan het beschrijven van de hoofdvragen of behoefte.
- Doel (max 75 woorden)
 - Omschrijf kort de doelstelling(en) van het project.
- Aanpak/werkwijze (max 100 woorden)
 - Beschrijf globaal op welke wijze het project uitgevoerd gaat worden om de doelstellingen te kunnen behalen.
 - Beschrijf in hoofdlijnen het plan van aanpak.
- Samenwerkingspartners (indien van toepassing) (max 100 woorden)
 - Beschrijf welke (type) partijen betrokken zijn binnen het project.
- Verwachte resultaten (max 100 woorden)
 - Beschrijf welke resultaten u verwacht nadat u de Sigma-methodiek binnen uw zorginstelling heeft geïmplementeerd. En of u ook aanvullende materialen ontwikkelt.

Tabblad 4. Financiële gegevens

Hier vult u in ieder geval een samenvatting van de begroting in, voegt u de gespecificeerde begroting als bijlage toe (inclusief een beknopte toelichting), geeft u aan of er wordt samengewerkt met andere partijen en geeft u de bankgegevens van de bestuurlijk verantwoordelijke op.

Voor de samenvatting van de projectbegroting wordt u gevraagd om per kostenpost uit de gespecificeerde begroting het totaalbedrag in te vullen. Let hierbij op:

- Volg steeds nauwlettend de instructies uit het aanvraagformulier, deze nemen u stapsgewijs mee bij het invullen van de samenvatting van de projectbegroting.
- Vul eerst per kostenpost het totaalbedrag uit de nader gespecificeerde begroting in (vergeet niet om dit elke keer tussentijds op te slaan).
- Als u alle kostenposten heeft ingevuld controleert u bij 'overzicht' of alles klopt en of het totaalbedrag gelijk is aan het totaalbedrag uit de gespecificeerde begroting.
- Als alles klopt, vergeet dan niet om op de knop 'definitief indienen begroting' te klikken.
- Let op: als u de samenvatting eenmaal definitief indient, zijn wijzigingen niet meer mogelijk.
- De samenvatting van de begroting dient overeen te komen met de ingevulde kostenposten en het totaal aangevraagde bedrag uit de gespecificeerde begroting die u bij de volgende sectie als bijlage toevoegt.
- Zorg dat de samenvatting van de begroting definitief is ingediend als u de subsidieaanvraag indient.

Vervolgens voegt u de gespecificeerde projectbegroting als bijlage toe. Maak hierbij gebruik van het juiste [ZonMw-begrotingsformat](#). Zie voor meer informatie over de begroting [paragraaf 3.5](#) van deze subsidieoproep.

Tabblad 5. Bijlagen

Hier dient u de volgende bijlagen toe te voegen:

- Verplicht: het projectvoorstel. U gebruikt dit [verplichte format](#).
- Verklaring akkoord uitgewerkte subsidieaanvraag, zie voor meer informatie [paragraaf 5.3](#) van deze subsidieoproep.

Tabblad 6. Verklaring en ondertekening

Met deze sectie sluit u het subsidieaanvraagformulier af, waarna u het formulier definitief kunt indienen.

5.2. Tips

- ZonMw gebruikt Mijn ZonMw als online-indiensysteem. Als u nog niet eerder met Mijn ZonMw heeft gewerkt, moet u zich eerst registreren als 'Nieuwe gebruiker'.
- Zie voor meer informatie de [Handleiding Mijn ZonMw](#).

Wij raden u aan om, voordat u uw subsidieaanvraag digitaal indient, een Word-versie van uw subsidieaanvraag te printen (via Mijn ZonMw) en na te lopen op onregelmatigheden. Vooral als u uw subsidieaanvraag eerst in Word heeft opgesteld en vervolgens naar Mijn ZonMw heeft gekopieerd, kan het voorkomen dat sommige tekens (zoals aanhalingstekens) niet goed worden omgezet. U kunt dit in Mijn ZonMw zelf corrigeren.

5.3. Verklaring akkoord indienen subsidieaanvraag

De bestuurlijk verantwoordelijke en de hoofdaanvrager moeten de '[Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag](#)' ondertekenen. De ondertekende verklaring kan worden toegevoegd aan de aanvraag in Mijn ZonMw of per mail gestuurd worden naar ZonMw (palliatievezorg@zonmw.nl), ter attentie van clusterondersteuning Palliantie II onder vermelding van uw dossiernummer. De verklaring moet uiterlijk 1 week na indiening binnen zijn.

5.4. Inhoudelijke vragen

Heeft u vragen over de SigMa-methodiek? Kom dan naar de online informatiebijeenkomst op 30 september 2024 van 15.30-17.00 uur. Via [deze link](#) komt u direct in de Microsoft Teams bijeenkomst. Deze bijeenkomst nemen we op zodat u deze eventueel later kunt terugkijken.

Heeft u vragen over deze subsidieregeling? Kijk naar de [veelgestelde vragen](#) over deze subsidieoproep op onze website. Deze lijst met vragen vullen we regelmatig aan. Staat uw vraag er niet tussen? Neem dan contact op met Moniek Zijlstra-Vlasveld of Laura Lageweg, via 070 349 54 63 of palliatievezorg@zonmw.nl.

5.5. Technische vragen

Neem voor technische vragen over het gebruik van ons online-indiensysteem contact op met de servicedesk: maandag t/m vrijdag van 8.00-17.00 uur, 070 349 51 76, servicedesk@zonmw.nl. Vermeld in uw e-mail uw telefoonnummer, zodat wij indien nodig contact met u kunnen opnemen.

5.6. Downloads en links

Op de ZonMw-website leest u meer over:

- [Algemene subsidiebepalingen ZonMw](#)
- [Wat dien ik in](#)
- [Voorwaarden en Verplichtingen](#)
- [Subsidies en Samenwerking/bijdragen van derden](#)
- [Implementatie en impact](#)
- [Handleiding Mijn ZonMw](#)
- [Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag](#)
- [Palliantie II](#)
- [Palliantie. Meer dan zorg](#)

Bijlagen

- [Bijlage A. Informatie SigMa methodiek](#)
- [Bijlage B. Instructie begroting](#)

Bijlage A. Informatie SigMa-methodiek

Wat is de SigMa-methodiek?

De [SigMa-methodiek](#) is een methode voor het lokaal verbeteren van de palliatieve zorg in verpleeghuizen. Het doel van de SigMa-methodiek is om de signalerende en markerende rol van medewerkers op de werkvloer in de verpleeghuizen te verbeteren. Met de SigMa-methodiek gaan zorgmedewerkers samen op zoek naar instrumenten voor het tijdig en nauwkeurig opmerken van veranderingen van verpleeghuisbewoners in de palliatieve fase.

Wat levert de SigMa-methodiek op?

Implementatie van de SigMa-methodiek in uw organisatie kan de volgende resultaten opleveren:

- Meer gebruik van instrumenten die kunnen ondersteunen bij het tijdig en nauwkeurig signaleren en markeren van veranderingen bij verpleeghuisbewoners door zorgmedewerkers in verpleeghuizen.
- Integratie van gebruik van instrumenten in het zorgproces.
- Verbetering van de signalering en markering in verpleeghuizen.
- Door het tijdig en nauwkeurig opmerken van veranderingen (signaleren) en die te bespreken met collega's, behandelaren en/of bewoners en naasten (markeren) kan de zorg goed worden afgestemd op de (veranderende) behoeften, wensen en persoonlijke waarden van de bewoner.

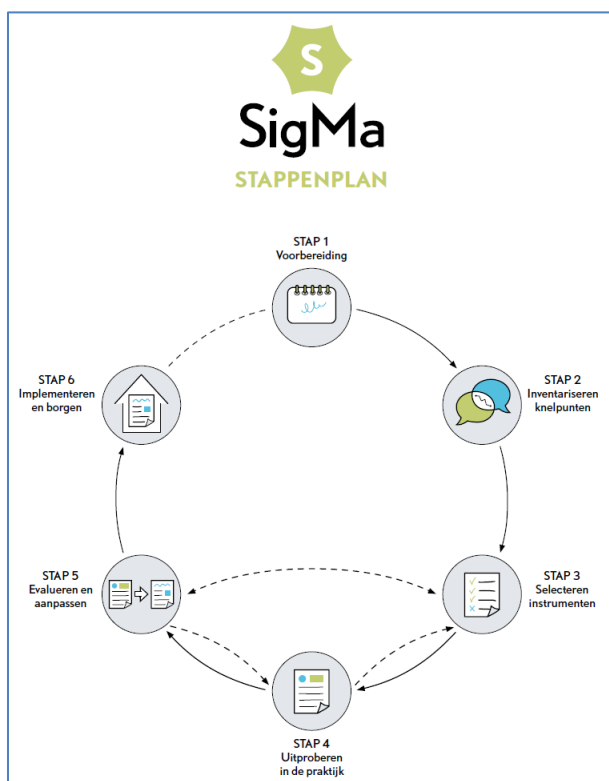
Voor welke organisaties en/of zorgprofessionals is de interventie geschikt?

De interventie is geschikt voor gebruik in het verpleeghuis. De SigMa-methodiek is geschikt voor zorgmedewerkers en voor ondersteunend personeel. Onder ondersteunend personeel valt ook personeel dat niet bij de verpleeghuisbewoner aan het bed staan, maar wel vaak contact heeft met de bewoner of familie en dus veel signaleert, zoals medewerkers van de huishoudelijke dienst of huiskamerassistenten.

Uitvoering van de SigMa-methodiek

SigMa stappenplan

De SigMa-methodiek bestaat uit een stappenplan (zie afbeelding) waarmee een binnen de organisatie aan te wijzen SigMa-coördinator zelfstandig aan de slag kan gaan. In de SigMa-handreiking staat een uitgebreide beschrijving van de stappen. Onder coördinatie van de SigMa-coördinator gaan de medewerkers van een verpleeghuis zelf op zoek naar, en aan de slag met, instrumenten die aansluiten bij hun behoeften en wensen.

SigMa-coördinator

De SigMa-coördinator is iemand die binnen de organisatie de kartrekkersrol heeft voor de implementatie van de SigMa-methodiek. De SigMa-coördinator is verantwoordelijk voor de afstemming met alle betrokkenen, organiseert en begeleidt de SigMa-bijeenkomsten met zorgmedewerkers en faciliteert de zorgmedewerkers bij het kiezen en werken met de instrumenten. De SigMa-coördinator kan een verpleegkundige zijn, maar ook andere mensen binnen de organisatie kunnen deze taak op zich nemen. Aandachtspunten bij de keuze van een SigMa-coördinator zijn:

- *Praktijkervaring*: een coördinator met praktijkervaring, die goed bekend is met wat er zich op de werkvloer afspeelt, zal de zorgmedewerkers beter begrijpen en hun ervaringen makkelijker in de juiste context kunnen plaatsen.
- *Vaardigheden voor omgang met verschillende meningen*: Ondanks dat de meeste mensen het erover eens zullen zijn dat het belangrijk is om tijdig en nauwkeurig te signaleren, zullen verschillende mensen verschillende behoeften hebben als het gaat over de keuze en het gebruik van instrumenten. De coördinator moet hier mee om kunnen gaan.
- *Kennis palliatieve zorg*: Voor de inhoudelijke bewaking van het proces is het belangrijk dat de coördinator bekend is met de theorie en de praktijk van de palliatieve zorg. Ook heeft de SigMa-coördinator kennis van het belang van signaleren en markeren van en binnen de palliatieve fase.
- *Beschikbare tijd*: De inzet van de SigMa-methodiek kost tijd. Het is niet alleen belangrijk dat er budget is voor deze tijd, maar ook dat er in de planning van de coördinator voldoende ruimte is voor de uitvoer van de werkzaamheden.
- *Bekendheid met de organisatie*: Voor de afstemming binnen de organisatie is het een groot voordeel als de coördinator de structuur van de organisatie kent en weet wie waar verantwoordelijk voor is.

Naast de SigMa-coördinator kan binnen het team ook een co-coördinator worden aangewezen. De co-coördinator heeft de taak de SigMa-coördinator te ondersteunen en binnen het team de inzet van de methodiek te bewaken. Met name in de fase waarin instrumenten in de praktijk worden uitgetoetst kan de co-coördinator een belangrijke rol spelen.

Projectleider

Omdat SigMa-coördinatoren een belangrijke rol hebben in de uitvoering van de SigMa-methodiek, nemen deze veelal ook de rol van projectleider in. Het is echter ook mogelijk om deze 2 rollen te splitsen en ervoor te kiezen om iemand anders, bijvoorbeeld een beleidsmedewerker, projectleider te laten zijn.

Keuze team en kerngroep

De SigMa-methodiek wordt ingezet op teamniveau. We bevelen aan om met 1 of 2 teams te starten en de methodiek later breder te implementeren. Bij de keuze van team(s) kunt u letten op de belastbaarheid van het team, representativiteit voor de rest van organisatie, en een open houding tegenover veranderingen. In de ideale situatie denken alle medewerkers van een team mee, maar in de praktijk blijkt dit meestal niet werkbaar en/of haalbaar. Binnen het team wordt daarom een aantal medewerkers (5-12) gekozen die deelnemen aan de zogenaamde SigMa-bijeenkomsten, dit noemen we binnen het SigMa-project ook wel de kerngroep. In deze bijeenkomsten denken zij, als vertegenwoordigers van hun collega's, actief mee over knelpunten bij het signaleren en markeren en instrumenten die daarbij kunnen ondersteunen. Alle medewerkers die op regelmatige basis tijd doorbrengen met bewoners kunnen deelnemen aan de kerngroep; helpenden, verzorgenden en verpleegkundigen, huiskamerassistenten, welzijnsmedewerkers, et cetera. De deelnemers zijn bij voorkeur een goede afspiegeling van het team.

Hulpmiddelen

Om de implementatie van de SigMa-methodiek in een organisatie te ondersteunen zijn de volgende hulpmiddelen beschikbaar:

- De [SigMa-methodiek handreiking](#), bestaande uit:
 - Het SigMa-stappenplan: een aangewezen SigMa-coördinator kan met het stappenplan zelfstandig aan de slag met het implementeren en borgen van de SigMa-methodiek. Het stappenplan bestaat uit 6 stappen: 1. voorbereiding, 2. inventariseren knelpunten, 3. selecteren instrumenten, 4. uitproberen in praktijk, 5. evalueren en aanpassen en 6. implementeren en borgen.

- De SigMa-set: dit is een selectie van instrumenten die kunnen ondersteunen bij het tijdig en nauwkeurig signaleren van veranderingen in de situatie van verpleeghuisbewoners. De set bevat instrumenten die goed aansluiten bij veelvoorkomende knelpunten en veelvoorkomende wensen en behoeften van de zorgmedewerkers van verpleeghuizen.
- Een [e-learning](#) voor de SigMa-coördinator ter ondersteuning van de implementatie van de SigMa-methodiek. De e-learning bevat de uitgewerkte onderdelen van de handreiking en bevat vragen die de kennis over SigMa bevorderen. De e-learning is kosteloos te volgen.
- Ook zijn er [video's](#), onder andere over de ervaringen van deelnemers.

Planning

Voor het plannen van het doorlopen van de 6 stappen in de tijd is onderstaande planning een voorbeeld:

Planning implementatie																		
Looptijd: het aantal maanden																		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Vorbereidende activiteiten																		
Stap 1 (Vorbereiding)	x	x	x	x														
Stap 2 (Inventariseren knelpunten)					x	x												
Stap 3 (Selecteren instrumenten)							x	x										
Stap 4 (Uitproberen in de praktijk)									x	x	x							
Stap 5 (Evalueren en aanpassen)												x	x	x				
Stap 6 (Implementeren en borgen)															x	x	x	x

Wat zijn randvoorwaarden voor implementatie?

Wanneer u de SigMa-methodiek binnen de eigen organisatie wilt implementeren, zijn de volgende randvoorwaarden van belang:

- De organisatie biedt verpleeghuiszorg.
- De organisatie stelt een SigMa-coördinator (en bij voorkeur ook een co-coördinator) aan om de SigMa-methodiek uit te voeren en te implementeren op teamniveau, en houdt hierbij rekening met de aandachtspunten.
- Het is duidelijk in welk(e) team(s) wordt gestart.
- Er is draagvlak voor de implementatie in zowel de teams, als het management en bestuur van de organisatie.
- Er is voldoende tijd beschikbaar voor de kerngroep en de SigMa-coördinator.

Borging

Het is belangrijk om al vroeg in het project te beginnen met borging, zodat de gekozen instrumenten ook na het project gebruikt blijven worden. Denk hierbij aan:

- Leg het gebruik van de instrumenten vast in werkafspraken.
- Neem het gebruik van de instrumenten op in beleid(splannen). Leg bijvoorbeeld ook vast wanneer, hoe en met wie het gebruik van het instrument en de meerwaarde ervan geëvalueerd wordt.
- Bedenk hoe nieuwe medewerkers worden geïnformeerd.
- Blijf inzetten op draagvlak onder management en bestuur.

- Denk na over uitbreiding naar andere teams. Zie hiervoor pagina 25 van de SigMa-handreiking.

Implementatiebegeleiding met de stimuleringssubsidie

Projecten die met de stimuleringssubsidie de SigMa-methodiek gaan implementeren, worden hierbij begeleid door de eigenaren van de SigMa interventie en het leerwerkplatform van PZNL door de onderstaande onderdelen. De kosten hiervoor staan in [bijlage B](#) van deze subsidieoproep.

- *Startbijeenkomst*

Om de implementatie van de SigMa-methodiek te ondersteunen, organiseert PZNL een startbijeenkomst. In de startbijeenkomst ontmoeten de SigMa-coördinatoren en projectleiders van verschillende organisaties elkaar, worden zij voorbereid op het starten met stap 1 van de SigMa-methodiek, en krijgen zij een introductie op het leerwerkplatform. De bijeenkomst is op **donderdag 6 maart 2025 van 10:30-14:00 uur** en vindt plaats bij PZNL in Utrecht.

- *SigMa Intervisiebijeenkomsten*

Per stap van de SigMa-methodiek vindt er een intervisiebijeenkomst plaats waarin de deelnemende SigMa-coördinatoren hun plannen voor en ervaringen met de stappen gaan bespreken. Zij worden hierbij begeleid door een ervaren SigMa-coördinator en iemand van de eigenaren van de SigMa-interventie. Stap 1 wordt besproken in de startbijeenkomst; daarna zijn stap 2 t/m 6 achtereenvolgens onderwerp in een online intervisiebijeenkomst van een uur. Bij het plannen van de bijeenkomsten gaan we uit van de planning zoals opgenomen in het schema onder het kopje 'planning'.

- *Evaluatie en eindbijeenkomst*

Om goed inzicht te krijgen in de implementatie en ervaren meerwaarde van SigMa wordt er via een korte vragenlijst onder zorgmedewerkers van de deelnemende afdeling(en) informatie verzameld. Op basis hiervan wordt ter evaluatie spiegelinformatie gepresenteerd en besproken tijdens een eindbijeenkomst met alle deelnemende instellingen. Onderzoekers van Amsterdam UMC (eigenaren van de SigMa-interventie) leveren en analyseren de vragenlijst. Het is de bedoeling dat de SigMa-coördinatoren ervoor zorgen dat de zorgmedewerkers de vragenlijst invullen.

Bovendien kunnen de projecten rekenen op ondersteuning van PZNL in de vorm van het Leerwerkplatform. Dit bestaat uit de volgende onderdelen:

- Het digitale platform. Gebruik makend van het programma Basecamp, zijn voor verschillende onderwerpen en thema's (zoals implementatie) 'tegels' aangemaakt, waarbinnen de deelnemers vragen kunnen stellen en ervaringen met elkaar kunnen delen. Op deze manier wordt de opgedane kennis en ervaringen geborgd.
- Fysieke bijeenkomsten, zoals een kick off voor nieuwe projecten en een jaarlijkse werkconferentie.
- Online bijeenkomsten, zoals inhoudelijke webinars en intervisiebijeenkomsten over implementatie in het algemeen.

Meer informatie

SigMa is ontwikkeld, geëvalueerd en geïmplementeerd in de ZonMw-projecten:

- ['Signaleren en markeren van de palliatief-terminale fase bij verpleeghuisbewoners: implementatie van de SigMaSet voor en met verzorging middels action research'](#)
- ['Implementatie SigMa-methodiek: samen op zoek naar instrumenten voor tijdig en nauwkeurig signaleren van veranderingen in de palliatieve fase bij verpleeghuisbewoners'](#)

Bijlage B. Instructie begroting

In deze bijlage vindt u informatie die u kunt gebruiken bij het opstellen van de begroting in uw subsidieaanvraag.

(Tijds)investering

Op basis van eerdere ervaringen is er een inschatting gemaakt van de tijdsinvestering van de bij de implementatie betrokken personen, uitgaande van een implementatietraject van 18 maanden. De precieze invulling kan per organisatie verschillen.

Er is onderscheid tussen (a) de tijd van het implementeren van SigMa (het doorlopen van de 6 stappen van de SigMa-methodiek) en (b) het deelnemen aan activiteiten die in het kader van deze stimuleringsubsidie ter ondersteuning worden aangeboden.

(a) Een schatting van de tijdsinvestering per team voor de implementatie is als volgt:

	Tijdsinvestering per persoon *	Totaal geschatte uren**
Inzet SigMa-coördinator (1 persoon)	Gemiddeld 2,5 uur per week in opstartfase (1 ^e 3 maanden), daarna gemiddeld 1 uur per week	100
Bij voorkeur: Inzet SigMa co-coördinator (1 persoon)	Gemiddeld 1 uur per week	80
Inzet kerngroep (5-12 personen)	Gemiddeld 1 á 2 uur per maand	100-300

* Hierbij wordt uitgegaan van een looptijd van 18 maanden.

** Naast totaal geschatte uren, is functie(schaal) belangrijk bij het berekenen van de kosten.

Een deel van de activiteiten valt onder de gebruikelijke zorg, bijvoorbeeld het signaleren en markeren zelf. Deze zijn in bovenstaand schema niet meegenomen.

Het wordt aanbevolen om de bijeenkomsten zoveel mogelijk aan te laten sluiten op bestaande werkoverleggen of lopende verbetertrajecten, zodat de extra tijdsinvestering voor de organisatie en de belasting van de zorgmedewerkers beperkt blijft.

(b) Een schatting van de tijdsinvestering voor deelname aan ondersteunende activiteiten in het kader van de stimuleringsubsidie:

Activiteit	Wie neemt eraan deel	Totale tijdsinvestering per deelnemer
Deelname aan startbijeenkomst	SigMa-coördinator Mogelijk: Co-coördinator Projectleider	4 uur
5 intervisiebijeenkomsten (voor stap 2 t/m 6)*	SigMa-coördinator Mogelijk: Co-coördinator Projectleider	7,5 uur (1 uur per bijeenkomst + 30 minuten voorbereiding)
Evaluatievragenlijst verspreiden onder zorgmedewerkers van deelnemende afdeling(en)	SigMa-coördinator/co-coördinator/projectleider	1-2 uur
Evaluatievragenlijst invullen	Zorgmedewerkers van deelnemende afdelingen	10-20 minuten
Deelnemen aan evaluatiebijeenkomst	SigMa-coördinator Mogelijk: Co-coördinator Projectleider	3 uur

* stap 1 komt tijdens de startbijeenkomst aan de orde

Kosten die u in de begroting van de ZonMw-subsidieaanvraag opneemt*Projectuitvoering*

Kosten en uren gerelateerd aan de uitvoering van het project, denk aan:

- De uren-inzet van de SigMa-coördinator, co-coördinator en projectleider en overige leden van de projectgroep. Zie voor een schatting van de tijdsinvestering bovenstaande tabel. Ook uren-inzet voor interactie op, en deelname aan de bijeenkomsten van, het Leerwerkplatform mag op de begroting.
- Projectgroep overleggen en projectactiviteiten die daaruit voortkomen
- Locatie (bijvoorbeeld voor de workshop), catering, middelen en materiaal

Kosten van de begeleiding door de eigenaren van de SigMa-interventie

Kosten van de begeleiding door de SigMa-projectgroep voor de startbijeenkomst, de intervisiebijeenkomsten, de evaluatie en de eindbijeenkomst: € 2022,- (inclusief btw)